

2024-03-19

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: KFKS-2024-00228

Remiss – Boverkets förslag till ändring av Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:12) om hissar och vissa andra motordrivna anordningar

Yttrande till Boverket

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Kommunstyrelsen antar juridik- och kanslistabens förslag till yttrande enligt bilaga 3 till tjänsteskrivelsen daterad den 19 mars 2024.
2. Kommunstyrelsen förklarar för egen del paragrafen omedelbart justerad.

Sammanfattning av ärendet

Boverket föreslår en ändring i Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:12) om hissar och vissa andra motordrivna anordningar genom införandet av en ny bestämmelse i 5 kap. 2 a §. Syftet med förslaget är att öka tydligheten kring vad som avses med lämpligt skydd och därmed öka förutsättningarna för att förordningens avsedda skyddsnivå uppnås. Föreskriftsändringen föreslås träda i kraft den 1 november 2024.

Ärendet

Ärendets beredning

Boverket föreslår en ändring i Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:12) om hissar och vissa andra motordrivna anordningar genom införandet av en ny bestämmelse i 5 kap. 2 a §. Förslaget är ute på remiss till och med den 26 mars 2024. Nacka kommun är remissinstans och har beviljats anstånd med att inkomma med synpunkter till och med den 9 april 2024.

Remissen har behandlats på miljö- och stadsbyggnadsnämndens sammanträde den 13 mars 2024. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutade att överlämna synpunkter över remissen till kommunstyrelsen.

Juridik- och kanslistaben har utifrån miljö- och stadsbyggnadsnämndens synpunkter gjort en samlad bedömning av förslagen i remissen utifrån kommunstyrelsens perspektiv.

Utredningens förslag i korthet

Boverket har tagit fram ett förslag till föreskrift som preciserar säkerhetskravet för hissar för persontransport. Föreskriften tydliggör att det ska finnas skydd som förhindrar användning av en hiss om någon eller något befinner sig i utrymmet mellan schaktdörren och korgdörren eller korggrinden.

Kravet gäller både för nya och befintliga hissar.

Föreskriftsändringen föreslås träda i kraft den 1 november 2024.

Miljö- och stadsbyggnadsnämndens bedömning och synpunkter

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden är positiv till att Boverket har tagit fram ett nytt förslag på en föreskrift som syftar till att tydliggöra vilket funktionskrav som ska uppfyllas för att säkerheten ska anses tillgodosedd.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden anser att det är viktigt att säkerhetsförordningen är tydlig och inte lämnar tolkningsutrymme kring funktionskravet och är positiv till att lösningen är teknikneutral.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden anser dock att det hade blivit mer praktiskt lättarbetat om föreskriften hade införlivats som en säkerhetsförordning i Boverkets byggregler istället för i Plan- och byggförordningen.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden ställer sig undrande till varför Boverket har tagit fram ett allmänt råd till denna föreskrift och varför den endast tar upp en lösning med fotocellanordning. Det har historiskt funnits en problematik i att allmänna råd tolkas som styrande istället för vägledande.

I det som anges under rubriken ”*Konsekvenser för kommuner*” ser Boverket endast till ökade kostnader där kommunen är fastighetsägare samt att tolkningen av säkerhetskraven blir tydligare för byggnadsnämnden. Nacka kommun skulle vilja ha ett förtydligande av hur Boverket bedömer att den nya paragrafen påverkar byggnadsnämndens tillsynsansvar över befintliga hissar som inte uppfyller kravet?

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden anser att den nya bestämmelsen inte kan införas i 5 kap. 2 a § i Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:12) då det avsnittet gäller funktionskontroll av ventilationssystem. Den nya bestämmelsen bör införas i 5 kap. 12 a § om den ska ingå i Plan- och byggförordningen. Detta är sannolikt intentionen men de facto en felskrivning.

Juridik- och kanslistabens utredning och bedömning

Juridik- och kanslistaben delar miljö- och stadsbyggnadsnämndens synpunkter och bedömning och anser att Boverkets förslag på föreskrift syftar till att tydliggöra vilket funktionskrav som ska uppfyllas för att säkerheten ska anses tillgodosedd.

I förslag till yttrande, bilaga 3, framgår i huvudsak det som miljö- och stadsbyggnadsnämnden har framfört och att rubriken "Konsekvenser för kommuner" ser Boverket endast till ökade kostnader där kommunen är fastighetsägare samt att tolkningen av säkerhetskraven blir tydligare för byggnadsnämnden. Nacka kommun skulle vilja ha ett förtydligande av hur Boverket bedömer att den nya paragrafen påverkar byggnadsnämndens tillsynsansvar över befintliga hissar som inte uppfyller kravet.

Ekonomiska konsekvenser

Kommunen behöver redan idag inventera hissbeståndet i sina fastigheter och förslaget innebär därför ingen betydande ökning av dessa kostnader för kommunen.

Besiktningkostnaderna kommer dock att öka när fler åtgärder kommer att genomföras som kräver besiktning innan hissen kan tas i bruk. Kommunen kommer att behöva åtgärda säkerhetsrisker i äldre hissar i sina fastigheter när dessa är uttjänta och mötas av framtida kostnader för att åtgärda de uttjänta hissarna.

Konsekvenser för barn

Bedömningen är att ändringarna i Boverkets hissföreskrifter inte medför några särskilda konsekvenser för barns rättigheter. Föreskriftsförslagets syfte är att säkerställa att tillräckligt hög säkerhetsnivå uppnås i befintliga hissar.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse den 19 mars 2024

Bilaga 1. Remiss - Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:12) om hissar och vissa andra motordrivna anordningar

Bilaga 2. Synpunkter från miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Bilaga 3. Förslag till yttrande

Christopher Arontaus
Kanslichef
Juridik- och kanslistaben

Hjalmar Handstedt
Kommunjurist
Juridik- och kanslistaben